

Література:

1. Ахинов Г. А., Калашников С. В. Социальная политика. Теория и практика (монография). / Г. А. Ахинов, С. В. Калашников. – М: ЗАО «Издательство Экономика», 2008. – 312 с.
2. Дэвид Д., Джери Дж. Большой толковый социологический словарь / Д. Дэвид, Дж. Джери – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://voluntary.ru/termin/spravedlivost.html> – Назва з екрану. – Дата звернення: 08. 09. 2017
3. Основні соціально-економічні показники України за січень липень 2017 року. – К. : Державна служба статистики України, 2017. – 8 с.
4. Рева Андрій. Головним пріоритетом для нашого Уряду є гідна праця і гідна заробітна плата – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.msp.gov.ua/news/12292.html> – Назва з екрану. – Дата звернення: 11. 05. 2017
5. Україна – 2016. – К. : Державна служба статистики України, 2017. – 28с.
6. Щодо ситуації на ринку праці –[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.dcz.gov.ua/statdatacatalog/document?id=401365>– Назва з екрану. – Дата звернення: 25. 04. 2017
7. 8 March 2017: International Women's Day <http://ec.europa.eu/eurostat/documents/2995521/7896990/3-06032017-AP-EN.pdf/ba0b2ea3-f9ee-4561-8bb8-e6c803c24081>
8. Аналітична записка Гендерні аспекти ринку праці –[Електронний ресурс]. –Режим доступу: <http://www.dcz.gov.ua/statdatacatalog/document?id=350808> – Назва з екрану. –Дата звернення: 22. 07. 2017
9. Сайт Науково-дослідного інституту праці і зайнятості населення Міністерства соціальної політики України і НАН України –[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ipzn.org.ua/> – Назва з екрану. – Дата звернення: 25. 04. 2017.

УДК 005. 21:316. 3(477)

Терещенко Н. В.,

к.соц.н., доцент кафедри соціології

КНЕУ імені В. Гетьмана

СТРАТЕГІЯ ЦІЛЬОВОГО УПРАВЛІННЯ В СУЧАСНИХ УМОВАХ ТРАНСФОРМАЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА

Управління передбачає досягнення цілей і в цьому контексті є цільовим. Відмінності полягають у методах усвідомлення, обґрунтування та визначення цілей, оскільки чим ясніша мета, тим більше впевненості в тому, що можна

знайти способи її досягнення. Роль мети в управлінні є стратегічною, оскільки передбачає: початок будь-якого управлінського впливу або дії та основний зміст планів; основа побудови критеріїв, стандартів, нормативів, що використовуються для оцінки діяльності організації загалом, окремих її підсистем, робіт і виконавців; одна з основних складових, що застосовуються для виявлення проблем (порівнюються мета та досягнуті параметри системи, для якої встановлено мету, оскільки розрив між ними є переліком проблем, які потребується розв'язати); стрижень організаційно-практичної діяльності (усвідомлення мети допомагає згуртувати персонал і мотивувати його на досягнення результату).

Еволюція сучасного суспільства визначається вагомими тенденціями та факторами його розвитку: глобалізаційними, інформаційними, інноваційними, соціальними, європеїзаційними та іншими. Загальнотеоретичне уявлення про динаміку суспільних змін відображає сучасна парадигма інноваційного розвитку суспільства. У цій парадигмі вплив цих тенденцій і факторів розглядається як їх адекватне проектування в теорії та практиці соціального та державного (публічного) управління, ключові принципи яких забезпечують оновлення системи публічного управління через комплексний механізм нововведень шляхом здійснення державно-управлінських реформ [1; 21].

Соціально-економічне та політичне перетворення українського суспільства відбувається складно, суперечливо, трагічно. Змінюються політичні умови, прем'єр-міністри, напрями соціально-економічних перетворень, система цінностей, стереотип мислення, ідеологія, філософія, психологія, стиль життя та сама людина. Виникають нові кордони, символіка, традиції. Люди схвильовані проблемами безробіття, інфляції, ворожості та жорстокості, новими протиріччями між регіонами й окремими спільнотами на ідеологічних основах, проблемами різнобічного характеру (починаючи від встановлення дипломатичних, ділових зв'язків і закінчуючи звичайними людськими турботами). Життя ставить черговий експеримент, результати якого важко передбачити. Розвиток українського суспільства в ринкових

реаліях відбувається в екстремальних умовах, а впровадження Світового досвіду розбудови капіталістичних держав не має належного успіху. Стратегія цільового управління в сучасних умовах трансформації реальності має мати за мету зайняти достойне місце України у міжнародній економіці.

Сьогодні у державі домінують певні крайнощі в оновленні економіки та кризі суспільних цінностей. У цій ситуації (у межах: «Що робити?») закономірно постає питання: як вийти з стагнації?

Віра в харизматичну особистість – складова частина української ментальності, у зв'язку з чим це питання для нас є природнім. Обґрунтування необхідності розробки новітньої стратегії цільового управління в сучасних умовах трансформації українського суспільства демократичними методами.

Практика цільового управління за багато тисячоліть напрацювала досвід наведення порядку за досить короткі історичні терміни в країнах, охоплених хаосом, викликаним не в останню чергу безвідповідальністю посадових осіб, їх аморальною поведінкою чи безсиллям тощо. Найпомітнішим прикладом є стиль управління Франкліна Рузвельта, єдиного президента США, обраного всупереч Конституції на три президентських терміни. Прийшов до влади в роки Великої депресії (1933 р.), що загрожувала зруйнувати капіталізм як формацію і зміг консолидувати суспільство і, головне, законодавчу та виконавчу гілки влади. Здійснив це не тільки шляхом проголошення власного *“Нового курсу”* (використовував наукові ідеї Дж. Кейнса), *“залізною рукою”* налагодив систему відповідальності кожного чиновника за доручену йому справу в межах реалізації “Нового курсу” [2, с. 46–48].

Ситуація в Україні склалася так, що для нас сьогодні необхідний лідер з демократичними поглядами, системою загальнолюдських моральних цінностей і який здатний «монаршею рукою» навести той самий порядок, про який мріють мільйони жителів міст, селищ і сіл. Інший стиль управління країною малопридатний, як у силу зовнішніх умов (згадаємо притягнення до кримінальної відповідальності за вимогою Світового співтовариства диктатора Піночета – реалізатора твердої диктатури), так і достатньо зрілого рівня

цивілізованості населення України та своєрідність його ментальності, що потребує дозованого демократизму.

Українцям потрібний лідер на зразок Ф. Рузвельта, який би, чітко знав, **що робити** та мав би могутню волю для здійснення задуманого. Тому що, сьогодні більш аніж коли-небудь, авторитарно-демократичний стиль управління не тільки країною в цілому, але і кожним її державним осередком має опиратися на наукову основу.

Починати потрібно з осмислення того, **що відбувається з українцями сьогодні та чомуце відбувається?** Тим самим отримаємо реальне підґрунтя для прийняття виважених стратегічних рішень. Наприклад, пояснення всього, що відбувається в економіці тільки розривом економічних зв'язків, «поганим» ставленням Москви, недостатньою допомогою Заходу тощо вже нікого не влаштовують. Обмежитися висновком, що сьогодні аморальність і професійна некомпетентність управлінського корпусу, починаючи з верхніх щаблів піраміди влади, є головною причиною положення, що існує, – по суті, не сказати нічого. Це безумовно правильно та даремно. Можна змінити уряд і депутатів, усіх голів адміністрацій і виконкомів місцевих органів влади тощо. Раніше вже змінювали – та отримували попередній результат. Потребуються конструктивні рішення.

Українська нація, ніколи не була заможною та вільною (до царської Росії, у часи царизму, після нього та після здобуття незалежності) навіть маючи багаті природні ресурси. **Фактор невміння організувати свою діяльність**, починаючи з вищих ешелонів влади, виявився причиною поразки так званого соціалістичного способу виробництва, що програвав розвиненому Заходу та Японії за якісними показниками продуктивної праці (що призвело, зрештою, до порожніх прилавків у магазинах через постійний товарний дефіцит на початку 90-х років XX століття).

Щоб організувати працю людей, починаючи з органів вищої влади, потрібноорієнтувати трудову діяльність на **конкретні цілі**, рівень досягнення яких повинен обов'язково вимірятися. Цілеспрямованість трудової діяльності

здійснюється шляхом оголошення кінцевих цілей діяльності організації та регламентації праці кожного окремого працівника. Необхідно узгодити рівень досягнення цілей (як кінцевих, так і проміжних) з результатами діяльності працівників-управлінців, фахівців, службовців, робітників на **основі новітніх оцінкових технологій і приступити до розробки теорії управління суспільством з ринковою економікою**. Ця теорія має допомогти організувати доцільну та суспільно корисну діяльність українців, що здебільшого протягом століть і всього власного життя не змогли реалізувати власний потенціал у неорганізованому суспільстві та на базі згаданої теорії висунути свій власний «Новий курс», який варто назвати вже «Новим управлінським курсом», на основі якого можна консолідувати навколо себе велику частину населення. Президент країни має демократичними методами реалізувати «Новий управлінський курс» на практиці. Мова йде про зміну трудової етики працездатного населення України, і в першу чергу, про наведення порядку та відповідальності в системі державного управління. Стратегічна мета – організувати суспільство для забезпечення можливості більшості українських громадян реалізувати себе в матеріальному, соціальному та духовному аспектах.

Починати процес такої організації потрібно з впровадження механізму цільового управління в державних структурах. Саме з центральних органів державного управління слід розпочинати. Потрібно засвоїти основи процесу стратегічного управління певним соціальним об'єктом: державою, галуззю чи підприємствами, установами, закладами, міністерствами чи комітетами, держадміністрацією на обласному, міському чи районному рівнях тощо.

Розпочинається даний процес з визначення місії і постановки стратегічних (кінцевих) цілей, обов'язково виражених кількісно. І слід розрізнявати місію з кінцевою метою – сьогодні це (як і плутанина цілей з засобами їх досягнення) типова помилка.

Послідовна орієнтація цілеспрямованості управлінців на підвищення індексу людського розвитку (ІЛР) відповідає основним вимогам стратегічної

мети суспільства, що трансформується та відображує тенденцію гуманістичного розвитку цивілізації (вимірюється на кваліметричній основі). Ця найважливіша властивість робить його незамінним для цілей стратегічного розвитку країни, яка прагне до демократичного суспільства. Потребується зміна системи матеріальної, соціальної та моральної мотивації до праці, що базуватиметься на відповідальності за виконану роботу гідної винагороди за результати праці. Потрібно пам'ятати, що масова **перестановка кадрів** абсолютно марна. Важливо інше – **створити умови для зміни поведінки** чи спорудити те русло, яким «потече» продуктивна діяльність і якість результатів українців, якими вони зможуть гордитися.

Література:

1. В. Бакуменко, С. Попов. Парадигма інноваційного розвитку суспільства: сучасні концепції реформування публічного управління // Див. зб. наук. пр. «Ефективність державного управління» Вип. 43 – 2015. – С. 21–28.
2. Терещенко Н. В. Стратегія цільового управління в системі державної влади // Вісник української академії державного управління при Президентові України. – 2003. – №2. – С. 45–50.

УДК 331. 5-053. 81:005. 953. 2:378. 063

Федоренко Н. І.

канд. соціол. наук, доцент кафедри соціології

КНЕУ ім. В. Гетьмана

РОБОТОДАВЦІ НА РИНКУ ПРАЦІ УКРАЇНИ: СУЧАСНІ МЕТОДИКИ ВІДБОРУ ПЕРСОНАЛУ СЕРЕД МОЛОДИХ ФАХІВЦІВ

Працевлаштування молоді – одна з найскладніших проблем сучасного ринку праці. Соціально-економічні трансформації, які відбуваються в Україні, відображаються у першу чергу на молодому поколінні українців. Неузгодженість рівня вищої професійної освіти з вимогами й пропозиціями з